

125 ANYS DE COBLES A L'ESCALA

Quan en Joaquim Armengol vingué a demanar-me si volia col·laborar en el present llibret amb un article, no m'hi vaig negar. Posteriorment, els problemes (si se'n poden dir així) m'abordaren en el moment d'escollir-ne la temàtica: creia que havia de glossar unes ratlles que fessin referència al món de la sardana, però no volia renunciar a fer d'historiador. Després de pensar-hi força estona, la idea em sobrevingué: combinaria els dos elements per elaborar un article històric que tractés sobre la sardana a la nostra vila; el tema: la història de les cobles escalenques i els seus inicis.

Prèviament a iniciar aquest escrit, em sento obligat a donar el meu sincer agraïment a tota una colla de persones que, de forma bondadosa i desinteressada, em prestaren el seu ajut en el moment que els ho vaig sol·licitar i quan ho requeria: faig referència a en Francesc Sala, en *Xiquet*, vigorós músic i tot bonhomia; en Carles Pous, persona inquieta i amic sardanista; Dolors Hereu, filla i néta de músics; en Lluís Albert, mestre de mestres; en Josep Clos, sempre disposat i dansaire incansable, i Núria Casamort, flabiolaire i bona amiga.

La informació emprada per al bastiment del present article ha estat obtinguda d'arxius personals, de l'arxiu parroquial, del *Diario de Gerona* (1889-1936), d'articles publicats en altres llibrets d'Aplec, de les revistes escalenques *La Sardana* (1900-1901) i *Costa Brava* (1919-1922), del treball de recerca inèdit de la Núria Casamort (titulat *L'Escala i la seva música*) i, sobretot, dels antics llibres d'actes del Ple (1879-1916) conservats a l'Arxiu Municipal de l'Escala (AME). Les actes de sessions plenàries més útils per al present article han estat les que feien referència a la preparació de la festa popular i cívica de St. Crispí, celebrada cada 25 d'octubre, en commemoració de l'heroica defensa dels liberals escalencs enfront de les tropes carlines de Benet Tristany el 25 d'octubre de 1837.

Tot seguit, passem a veure els resultats de la recerca feta al voltant d'aquest tema.

La primera referència existent sobre una cobla escalenca es troba en les actes de vigílies de la Festa Major de 1879, quan des de l'Ajuntament "*se acordó nombrar musica municipal á la orquesta de esta Villa que se halla bajo la dirección de D. Salvador Batalla, valiendose de ella en cuantas funciones y festividades públicas que se hallen representadas por esta autoridad*". Aquest tal Salvador Batalla, que estava casat amb na Pepa Guerra i que havia acollit a casa seva el jove pintor Enric Serra abans que aquest residís a Roma des de 1878, tocava ballades amb la seva cobla a la sala de ball de la vila. Per tant, tot semblaria indicar que aquesta cobla, de la qual no es tenen més dades, devia estar en actiu des d'abans de 1879.

Cal dir que, en aquells moments (darrer quart del s. XIX), en moltes viles empordaneses existien cobles, la major part d'elles de caràcter rudimentari i